

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.10.2016 г.
COM(2016) 643 final

2016/0313 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**за определяне на възможностите за риболов за 2017 г. и 2018 г. по отношение на
някои дълбоководни рибни запаси за риболовните кораби на Съюза**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Дълбоководните запаси представляват рибни запаси, чийто улов се извършва във водите извън основните риболовни зони на континенталния шелф. Те са разпространени по континенталния шелф или обитават подводни възвишения. Повечето дълбоководни видове се отличават с бавен темп на растеж и голяма продължителност на живота, в резултат на което са особено уязвими по отношение на риболовната дейност. Друг важен фактор за тази уязвимост е възможността даден запас да бъде обект на целеви риболов в местни струпвания, особено в периода на хвърляне на хайвер. Такъв е случаят с атлантическия големоглав, синята молва и берикса.

Както при всички свободно обитаващи рибни запаси, липсата на ограничения при дълбоководния риболов води до надпревара между риболовните предприятия за придобиване на безплатен ресурс, без да се полагат достатъчни грижи за постигане на устойчиво равнище на експлоатация. Точно такъв беше случаят с някои дълбоководни видове, преди Европейският съюз да започне да регулира тези запаси през 2003 г. Така например ценните запаси от атлантически големоглав в северозападните води и от северен пагел в Бискайския залив са вече изчерпани. Следователно ограничаването на риболовната дейност представлява необходима публична интервенция, с която ще се предотврати намаляването на доходите на рибарите, експлоатацията ще се ориентира към по-високи дългосрочни добиви, а въздействието върху екосистемата и хранителната верига ще намалее вследствие на внезапното понижаване на числеността на някои рибни популации. При дълбоководните видове публичната интервенция е от особено значение поради факта, че възстановяването на изчерпаните запаси може да продължи много дълго време или дори да се окаже невъзможно.

Веднъж на всеки две години Международният съвет за изследване на морето (ICES) изготвя обстоен преглед на биологичното състояние на дълбоководните запаси. Най-актуалното становище на ICES беше публикувано през юни 2016 г. В настоящото предложение за определяне на възможностите за риболов са включени също така елементи, които се основават на допълнителния преглед, извършен през юли 2016 г. от Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР). Становищата както на ICES, така и на НТИКР, показват, че уловът на повечето дълбоководни запаси, обхванати от настоящото предложение, все още се извършва по неустойчив начин и че за да се осигури тяхната устойчивост е необходимо допълнително ограничаване на свързаните с тях възможности за риболов до появата на положителна тенденция в развитието на запасите. По този начин се осигурява основата за определяне на възможностите за риболов на дълбоководните запаси в съответствие с принципа, заложен в член 3, буква в) от Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета, съгласно който вземането на решения в рамките на общата политика в областта на рибарството трябва да се ръководи, наред с другото, от научни препоръки.

Общ контекст

От 2003 г. насам риболовът на дълбоководни видове в ЕС се регулира посредством общ допустим улов (ОДУ) по видове и зони и посредством максимално риболовно усилие, което се прилага в североизточната част на Атлантическия океан. ОДУ за 2015 г. и 2016 г. по отношение на някои дълбоководни видове е установен с Регламент (ЕС) № 1367/2014 на Съвета от 15 декември 2014 г. за определяне на възможностите за

риболов за 2015 и 2016 г. на някои запаси от дълбоководна риба за риболовните кораби на Съюза¹.

Определянето и поделянето на възможностите за риболов е от изключителната компетентност на Съюза. Задълженията по отношение на устойчивата експлоатация на живите водни ресурси са формулирани в член 2 от Регламент (ЕС) № 1380/2013. По-специално в член 2, параграф 2 от посочения регламент се установява подход на предпазливост към управлението на рибарството (определен в член 4, параграфи 1 и 8 от същия регламент) и се предвижда, че целта на общата политика в областта на рибарството е да се гарантира възстановяването и поддържането на максималния устойчив улов. Същевременно, съгласно член 16, параграф 4 от посочения регламент, възможностите за риболов трябва да се определят в съответствие с целите, формулирани в член 2, параграф 2.

Възможностите за риболов на дълбоководни видове следва да се установят и в съответствие с международни споразумения, включително със Споразумението на ООН от 1995 г. относно опазването и управлението на трансгранично преминаващите и далекомигриращите рибни запаси („Споразумение на ООН от 1995 г. относно рибните запаси“). Предпазливостта е особено важна при наличието на несигурни, ненадеждни или неподходящи данни. Съгласно член 6, параграф 2 от Споразумението на ООН от 1995 г. относно рибните запаси липсата на подходящи научни данни не може да се използва като основание за невземане на мерки за съхранение и управление или за отлагане на приемането им. Предложените ОДУ следват също така Международните насоки за управление на дълбоководния риболов в открито море на Организацията на ООН за прехрана и земеделие от 2008 г., които бяха потвърдени с последващи резолюции на Общото събрание на ООН (резолюции 61/105 от 2007 г., 64/72 от 2009 г. и най-новата — 70/235 от 2015 г.).

Макар че редица дълбоководни запаси се експлоатират и от други риболовни нации (по-конкретно Норвегия, Исландия, Фарьорските острови, Русия и Мароко) и е необходимо да се търси споразумение за хармонизирани мерки за управление заедно с посочените риболовни нации или — доколкото запасите обитават международни води — споразумение в рамките на Комисията за риболова в североизточните части на Атлантическия океан (NEAFC), са необходими едностранни мерки, приложими за корабите на Европейския съюз, докато бъдат постигнати такива споразумения. С тях ще се предотвратят описаните по-горе отрицателни последици от нерегулирания риболов и изчерпването на запасите.

Съществуващи разпоредби в областта на предложението

Съществуващите разпоредби в областта на предложението са установени в Регламент (ЕС) № 1367/2014 на Съвета и са приложими до 31 декември 2016 г. Те са свързани с Регламент (ЕО) № 2347/2002 на Съвета за определяне на специалните условия за достъп до риболовните полета на дълбоководни запаси и за определяне на съответните изисквания².

¹ ОВ L 366, 20.12.2014 г., стр. 1.

² ОВ L 351, 28.12.2002 г., стр. 6—11.

- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Предложените мерки са разработени в съответствие с целите и правилата на общата политика в областта на рибарството и са съвместими с политиката на Съюза по отношение на устойчивото развитие

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

В член 43, параграф 3 от ДФЕС се постановява, че Съветът, по предложение на Комисията, приема мерки „за определянето и разпределянето на възможностите за риболов“. Настоящото предложение е ограничено до определянето и разпределянето на възможностите за риболов и условията, които са функционално свързани с използването на тези възможности за риболов.

Следователно с настоящото предложение се установяват — посредством регламент на Съвета — ограниченията на улова за риболовните флотове на Съюза по отношение на дълбоководните видове с най-голямо стопанско значение във водите на Съюза и в международните води в североизточната част на Атлантическия океан, с оглед постигане на целта на общата политика в областта на рибарството за осигуряване на устойчивост на риболовните дейности от екологична, икономическа и социална гледна точка. Предложението попада в обхвата на изключителната компетентност на Съюза в съответствие с член 3, параграф 1, буква г) от ДФЕС. Следователно принципът на субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност поради следната причина: общата политика в областта на рибарството е обща политика. Съгласно член 43, параграф 3 от ДФЕС мерките за определянето и разпределянето на възможностите за риболов се приемат от Съвета.

В съответствие с член 16, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 държавите членки решават как възможностите за риболов, за които не се прилага система за прехвърляеми риболовни концесии, да бъдат разпределяни на региони или оператори в съответствие с член 16, параграф 7 и посочените в член 17 критерии. Следователно държавите членки имат свобода на действие във връзка с решенията относно социално-икономическия модел, който ще изберат, за да усвоят предоставените им възможности за риболов.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението е разработено въз основа на принципите и насоките, изложени в съобщението на Комисията, озаглавено „Консултация относно възможностите за риболов за 2017 г. съгласно общата политика в областта на рибарството“ (COM(2016)396 final), в което Комисията изяснява становището и намеренията си във връзка със своите предложения за възможности за риболов по отношение на всички запаси през 2017 г. В контекста на това съобщение Комисията провежда обширни

консултации със заинтересованите страни, гражданското общество, държавите членки и широката общественост.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението не поражда нови финансови последици за държавите членки. Тъй като регламент с подобно приложно поле и подобен предмет се приема на всеки две години, държавните и частните механизми за неговото прилагане са вече създадени.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Наличната информация не позволява на учените да извършат цялостна оценка на състоянието на запасите, обхванати от настоящото предложение — с изключение на един запас от гренадир — нито по отношение на числеността на популациите, нито по отношение на смъртността от риболов. Причините за това са няколко — често пъти тези видове се отличават с много голяма продължителност на живота и бавен темп на растеж, поради което е изключително трудно да се определи структурата на запасите по възрастови групи и да се оцени въздействието на риболова върху тях посредством промените в дължината или възрастовата структура на улова. Не е известна честотата на възстановяване на запасите с млади екземпляри. Запасите имат широко разпространение в дълбочини, които са трудни за изследване от практическа гледна точка. Поради по-малкото търговско значение на тези запаси често пъти липсват данни от научни изследвания или данните не покриват целия район на разпространение. Понякога риболовните дейности са насочени само частично към тези видове, а някои дейности са сравнително нови.

Предложените ограничения на улова са съобразени с принципите, изложени в посоченото по-горе съобщение на Комисията във връзка с консултацията относно възможностите за риболов за 2017 г. В съобщението са изложени възгледите на Комисията относно начина на определяне на възможностите за риболов, като при изготвянето на настоящото предложение са взети предвид следните правила по отношение на установените в него позиции на ОДУ:

- Когато са представени научни становища въз основа на подробни данни, количествени анализи и прогнози в съответствие с „рамката за максимален устойчив улов“ на ICES, ОДУ следва да се определя в съответствие с тези научни становища. Такъв е случаят по отношение на предложената позиция на ОДУ за гренадир и дългоопашата риба в северозападните води. ОДУ за дългоопашата риба и гренадир е предмет на съдебно дело³, като 4-те ОДУ в настоящото предложение се обозначават като „pm“ за следващите няколко месеца.
- Когато са представени ориентировъчни научни становища въз основа на качествен анализ на наличната информация (дори ако е непълна или включва експертни оценки), те следва да се използват като основа за решенията относно ОДУ. Предложението съдържа съответно 10 намаления и едно подновяване на ОДУ. В становището на ICES за северния пагел в зони VI, VII и VIII се препоръчва нулев улов през 2017 г. и 2018 г. Тъй като приловът може да се окаже неизбежен, ОДУ се определя като ОДУ само за прилова. ОДУ за

³ Дело C-128/15, Кралство Испания срещу Съвета на Европейския съюз.

северния пагел в зона IX е разширен, така че да обхване и зоната на CECAF, в която се извършва значителен улов. Понастоящем ОДУ в зона IX не ограничава в достатъчна степен смъртността от риболов, освен ако не е разширен, така че да обхване и CECAF.

- Все още не е изготвено становище за един запас от афанопус. ICES ще представи научното си становище за дълбоководните акули едва през октомври 2016 г. Поради това в настоящото предложение 3 позиции на ОДУ за дълбоководни акули и една позиция за запас от афанопус са обозначени като „pm“ и ще бъдат актуализирани след приемането му от Комисията.
- Трите ОДУ за атлантически големоглав се заличават (от 2010 г. те са на нулеви равнища) и видът се определя като забранен за риболов. Запасът от него е изчерпан и не се възстановява. ICES отбелязва, че от 2010 г. насам в североизточната част на Атлантическия океан не е извършван целеви риболов от страна на ЕС.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за определяне на възможностите за риболов за 2017 г. и 2018 г. по отношение на някои дълбоководни рибни запаси за риболовните кораби на Съюза

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) В член 43, параграф 3 от Договора се предвижда, че Съветът, по предложение на Комисията, приема мерки за определянето и разпределянето на възможностите за риболов.
- (2) Съгласно Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството¹ се изисква приемането на мерки за опазване, като се вземат предвид наличните научни, технически и икономически становища, включително — когато е целесъобразно — докладите, изготвени от Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР).
- (3) Задължение на Съвета е да приема мерки за определянето и разпределянето на възможностите за риболов, включително — при необходимост — на някои функционално свързани с тях условия. Възможностите за риболов следва да се разпределят между държавите членки по такъв начин, че да осигуряват на всяка от тях относителна стабилност на риболовните дейности за всеки запас или риболовна дейност, като се отчитат надлежно целите на общата политика в областта на рибарството, формулирани в Регламент (ЕС) № 1380/2013.
- (4) Възможностите за риболов на дълбоководните видове, определени в член 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 2347/2002 на Съвета², се установяват на всеки две години.
- (5) Общият допустим улов (ОДУ) следва да се определя въз основа на наличните научни становища, като се вземат предвид биологичните и социално-икономическите аспекти и се гарантира справедливото третиране на различните сектори на рибарството, и като се отчитат становищата, изразени по време на консултацията със заинтересованите страни, и най-вече със съответните регионални консултативни съвети.

¹ ОВ L 356, 22.12.2012 г., стр. 22.

² Регламент (ЕО) № 2347/2002 на Съвета от 16 декември 2002 г. за определяне на специалните условия за достъп до риболовните полета на дълбоководни запаси и за определяне на съответните изисквания (ОВ L 351, 28.12.2002 г., стр. 6).

- (6) Възможностите за риболов следва да са съобразени с международните споразумения и принципи, като например Споразумението на ООН от 1995 г. относно опазването и управлението на трансгранично преминаващите и далекомигриращите рибни запаси³ и на подробните принципи на управление, изложени в Международните насоки за управление на дълбоководния риболов в открито море на Организацията на ООН за прехрана и земеделие от 2008 г., съгласно които регулаторът трябва да прояви допълнителна предпазливост, когато данните са несигурни, ненадеждни или неподходящи. Липсата на подходящи научни данни не следва да се използва като основание за невземане на мерки за съхранение и управление или за отлагане на приемането им.
- (7) Най-новите научни становища на Международния съвет за изследване на морето (ICES) и на НТИКР показват, че уловът на повечето дълбоководни запаси все още се извършва по неустойчив начин и че за да се осигури тяхната устойчивост е необходимо свързаните с тях възможности за риболов да бъдат допълнително намалени до появата на положителна тенденция в развитието на запасите.
- (8) Наред с това ICES препоръчва да не се извършва улов по отношение на запаса от северен пагел в западните води, като ОДУ за този вид в западните води се определя като ОДУ само за прилова. В зона 34.1.11 на CECAF, която граничи с подзона IX на ICES, се извършва значителен улов на северен пагел. Поради това обхватът на ОДУ, определен понастоящем за подзона IX на ICES, следва да се разшири така, че в него да бъде включена и зона 34.1.11 на CECAF, за да се постигне ефективно ограничаване на целия улов по отношение на този запас.
- (9) ICES също така препоръчва да не се допуска улов на атлантически големоглав до 2020 г. В миналото този вид беше обект на ОДУ, който от 2010 г. насам е на нулево равнище. Тъй като запасът от атлантически големоглав е изчерпан и не се възстановява, е целесъобразно да се въведе забрана за извършване на риболов по отношение на този вид, както и за неговото задържане на борда, трансбордиране и разтоварване. ICES отбелязва, че от 2010 г. насам в североизточната част на Атлантическия океан не е извършван целеви риболов по отношение на атлантическия големоглав от страна на Съюза.
- (10) [текстът на съображението ще бъде актуализиран след приключване на съответното съдебно дело] Научните становища и проведените неотдавна дискусии в рамките на Комисията за риболова в североизточните части на Атлантическия океан (NEAFC) показват, че е възможно уловът на гренадир да се докладва невярно като улов на дългоопашата риба. Поради това е уместно да бъде определен ОДУ, който обхваща и двата вида, но дава възможност за отделно докладване за всеки от тях.
- (11) [текстът на съображението ще бъде актуализиран след оповестяване на становището на ICES] Основните търговски видове дълбоководни акули се смятат за изчерпани. Поради това не следва да се извършва целеви риболов на дълбоководни акули.
- (12) Съгласно Регламент (ЕО) № 847/96 на Съвета от 6 май 1996 г. относно определяне на допълнителните условия за годишното управление на

³ Споразумение за прилагане на разпоредбите на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г., отнасящи се до съхранението и управлението на рибните видове, чието движение се извършва както във вътрешността, така и извън изключителните икономически зони, и на трансгранично и далекомигриращи рибни видове (ОВ L 189, 3.7.1998 г., стр. 16).

допустимите количества улов и на квотите⁴ следва да бъдат определени запасите, за които се прилагат различните посочени в него мерки. По отношение на запасите, за които няма научнообоснована оценка на възможностите за риболов конкретно за годината, за която ще се определя ОДУ, следва да се прилага предпазен ОДУ; в останалите случаи следва да се прилага аналитичен ОДУ. С оглед на становищата на ICES и НТИКР няма научнообоснована оценка на съответните възможности за риболов на някои дълбоководни запаси. Поради това по отношение на тези запаси следва да се прилага предпазен ОДУ.

- (13) С цел да се избегне прекъсване на риболовните дейности и да се осигури поминъкът на рибарите от Съюза настоящият регламент следва да се прилага от 1 януари 2017 г. От съображения за спешност настоящият регламент следва да влезе в сила веднага след публикуването му,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1 *Предмет*

С настоящия регламент се определят годишните възможности за риболов за 2017 г. и 2018 г. по отношение на рибните запаси от някои дълбоководни видове за риболовните кораби на Съюза във водите на Съюза и в определени води извън Съюза, където е необходимо да се прилагат ограничения на улова.

Член 2 *Определения*

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
 - а) „риболовен кораб на Съюза“ означава риболовен кораб, плаващ под знамето на държава членка и регистриран в Съюза;
 - б) „води на Съюза“ означава водите под суверенитета или юрисдикцията на държавите членки с изключение на водите, които граничат с териториите, посочени в приложение II към Договора;
 - в) „общ допустим улов“ (ОДУ) означава количеството от всеки рибен запас, което може да се улови и разтовари всяка година;
 - г) „квота“ означава дял от ОДУ, разпределен на Съюза или на държава членка;
 - д) „международни води“ означава водите извън суверенитета или юрисдикцията на която и да е държава.
2. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения на зони:
 - а) зоните на ICES (Международен съвет за изследване на морето) са географските зони, определени в приложение III към Регламент (ЕО) № 218/2009⁵;

⁴ ОВ L 115, 9.5.1996 г., стр. 3.

⁵ Регламент (ЕО) № 218/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно предоставянето на статистика за номиналния улов на държавите членки, които извършват риболов в североизточната част на Атлантическия океан (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 70).

- б) зоните на CECAF (Комитет по риболова в централната източна част на Атлантическия океан) са географските зони, определени в приложение II към Регламент (ЕО) № 216/2009⁶.

Член 3 *ОДУ и разпределения*

ОДУ за дълбоководните видове, които се ловят от риболовните кораби на Съюза във водите на Съюза или в определени води извън Съюза, разпределението на този ОДУ между държавите членки и — когато е целесъобразно — функционално свързаните с него условия са определени в приложението.

Член 4 *Специални разпоредби относно разпределението на възможностите за риболов*

1. Определеното в настоящия регламент разпределение на възможностите за риболов между държавите членки се извършва, без да се засягат:
 - а) размените, извършвани съгласно член 16, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1380/2013;
 - б) приспаданията и преразпределенията, извършвани съгласно член 37 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета⁷;
 - в) преразпределенията, извършвани съгласно член 10, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1006/2008 на Съвета⁸;
 - г) допълнителните разтоварвания, разрешени съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 847/96;
 - д) количествата, удържани съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 847/96;
 - е) приспаданията, извършвани съгласно членове 105 и 107 от Регламент (ЕО) № 1224/2009.
2. Освен ако в приложение I към настоящия регламент е посочено друго, член 3 от Регламент (ЕО) № 847/96 се прилага за запасите, по отношение на които е предвиден предпазен ОДУ, а член 3, параграфи 2 и 3 и член 4 от същия регламент — за запасите, по отношение на които е предвиден аналитичен ОДУ.

Член 5 *Условия за разтоварване на улова и прилова*

Рибата от запаси, по отношение на които е установен ОДУ, се задържа на борда или се разтоварва само ако е уловът е извършен от кораби, плаващи под знамето на държава членка, която има квота, и тази квота не е изчерпана.

⁶ Регламент (ЕО) № 216/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно предоставянето на статистика за номиналния улов на държавите членки, които извършват риболов в зони извън северната част на Атлантическия океан (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 1).

⁷ Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството (ОВ L 343, 22.12.2009 г., стр. 1).

⁸ Регламент (ЕО) № 1006/2008 на Съвета от 29 септември 2008 г. относно разрешения за риболовни дейности на риболовните кораби на Общността извън водите на Общността и достъпа на кораби на трети държави до водите на Общността (ОВ L 286, 29.10.2008 г., стр. 33).

Член 6
Забрана

На риболовните кораби на Съюза се забранява да извършват риболов на атлантически големоглав (*Hoplostethus atlanticus*) във водите на Съюза и в международните води от подзони I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII и XIV на ICES, както и да задържат на борда, да трансбордират или да разтоварват атлантически големоглав, уловен в тази зона.

Член 7
Предаване на данни

Когато държавите членки изпращат на Комисията данни относно разтоварванията на уловените запаси съгласно членове 33 и 34 от Регламент (ЕО) № 1224/2009, те използват кодовете на запасите, посочени в приложението към настоящия регламент.

Член 8

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2017 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател